

Telefonaautomatiseringin

Telefonaautomatiseringin um landið gongur eftir ætlan, verð ur sagt, og er hetta í lagi, men automatiseringin er ekki annað enn svarandi til tíðrinnar krøv. Og tað er alt í besta lagi, at geva bygdunum og oyggjunum eitt hósikilgari sínámillum samband, men tíverri kemur hetta samband bert nokrum heilt fáum tilgøðar, við tað, at syndar líga smátt gongur hjá mongum, sum ynskja telefon, at fáa hana, og hetta má væl saktans vera eitt lið í automatiseringini. Telefon verður væl roknað sum ein neyðugur hentleiki í hvørjum húsarhaldi; men til tess at kunna siga hetta, tykist hesin møguleiki ikki serliga ljósar. Um hetta er prógv fyri í fleiri bygdum, sum eru so heldigar at hava fingið heilautomatiskt telefonsamband.

Tá nevnt verður, at telefon er ein neyðugur hentleiki í hvørjum hús, so tykist hetta hóast alt vera ein sera dýrur hentleiki, og mong sum ynskja telefon megu biða í árávís, siðan kann verða lagt aftrat, at mongur sum hevur telefon, aftur

ar seg við at taka telefonhornið av, tí stórt meira enn ja og nei er ikki gjørligt at siga vegna ógílga yvirhoyring, sum ikki verður bót uppá, hóast klagað verður ferð eftir ferð.

Alt gott um automatiseringina at siga, men tað er so mangt sum haltar, ið krevur bata og ikki eitur at leggja aftur fyri automatiseringina.

B
R
Ø
V

Hetta er nakað sum eitur at verða tikið til eftirtektar.

s-

Fólkaatkvøðan 8. november

Viðvíkjandi fólkaatkvøðun um nýggja rúsdrekka lóg tann 8. nov., er bert at siga teimum, sum stemma imóti uppskotinum, at tey mugu verða greið yvir, at stóðan verður ikki betri, um uppskotið fellur, ivorturimóti.

Tað syrgiliga við teimum er, at tey góðtaka eina skipan, sum elvir til ovurnýtslu av rúsdrekka. Tey góðtaka eina skipan, sum hevur verið atvold n til, at olklubbarn eru í nærum hvørjari bygd, eina skipan sum

tráar eftir lægstu kenslum í menniskjanum, eina skipan, sum ikki letur seg »apraktisera« uttan lógabrot ó, s. fr.

Tað verður teimum at takka, um henda skipan heldur áfram, tey vilja ikki lyfta hond frá síðu fyrri at bota um stóðuna, fyrri at roynd eina aðra loysn á trupulleikunum, sum tey vita eru til staðar, men tað er eisini tað nemmasta. So kunnu tey framvegis vátka sær í neyðini hjá øðrum, fram fyrri at síggi sannleikan í eyguni og gera sitt

til, at rúsdrekkanjótatar verða meira málhaldinir.

»Vit vilja ikki hava rúsdrekka til landið, verður sagt, men so vitt eg veit, eru vit um at drukna í rúsdrekka við nógaldandi skipan, so tann broyting, vit nú hava møguleika fyrri at fáa, kann bert verða til tað betra, verri verður tað ikki.

Eg trúgvi ikki, at eitt so upplýst fólk, sum føroyingar, hetta fólk, sum hevur uppnáð ein livistandard, ið neyvan finnst aðrastaðni, fer at gera Føroyar til eitt »Sodoma«, og skamm fái tey, ið hugsa soleiðis!!

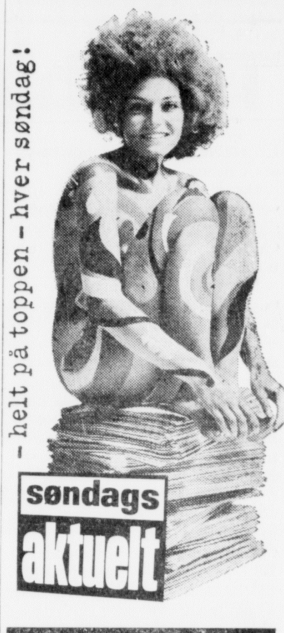
Um lógaruppskotið fellur hesuferð, ganga óivað mong ár, áðrenn hetta mál verður upphafurtikið í tinginum, so fyrri at koma burtur úr hesum óskili, ið nú reður, er einasta loysn í fyrsta umfari, at stemma fyrri uppskotið.

hs.

Keypið

frá teimum, sum lýsa í

SOSIALINUM

Søndags
aktuelt

keypa, um tú vilt, bert ein í senn í staðin fyrri kassar. Una broyting verður, kann eisini keypast ¼ ella ½ flaska.

Góðu menn, sum ósa tykkum upp, óivað i bestu meining, men farið ein túr runt í havnargøtum ella aðrastaðni, tá dansurin er lokin. Siggið við eg mun eygum, og tit vilja østast, hvar ikki ungdomur, men blaðungar gentur og dreingir ganga ravandi etandi full. Ikki einans nokur fá, men í hundraða tali.

Tá hava so ikki maktað at gera nakra munandi broyting í hesum óskili, hóast eg ikki ivist at tit hava roynt.

Er tað tí nakað gálið um roynt verður at bota uppá henda óleivnað við lóggávu. Tit siga, at galdandi lóg er góð. Væl so, men hvussu riggar hon í praksis? — Ber til at drekka meira her á landi, enn sum verður drukkið í dag?

Tað nyttar so lítið, at siga við fólk, at slíkt mást tú ikki gera, ella hótta við ffordoming. Slíkt er roynt frá Aralds tíð av, uttan syndarlígan virkning. Lat okkum bota um systemið. Eg sigi ikki at nýggja rúsdrekka lógin er tað ideella, men kundi hon hjálpt nakað uppá óskilið í drekkjuvanum og bjarga ungdominum frá núverandi kaotiska óhugnalga rúsdrekka óskili, so var væl vunnið.

Visir nýggja lógin seg ikki at virka eftir tiltektan, so ber til at broyta hana ella taka hana heilt av aftur, og tað beinanvegin.

At gera sum strutsurin, grava hovdið niður í sandin og vóna at alt fer at laga seg av ser sjálvum er nyttuleyst, eins og onki vilja hoyra, onki vilja siggja og enn minni vilja skilja ella fata, men einans órongilga halda fast við sjálvsþáttum ideum loysir onki problem.

Fanatisma, intoleransa og forðoming gagnar onki í hesum ella í nokrum føri.

Við tókki fyrri upptøkuna.

Vági 29. okt. 1973.

O. Mikkelsen.

OVE MIKKELSEN, lögtingsmaður, skrivar:

Nýggja rúsdrekka lógin

Av tí at málið ikki er politiskt, hvorki flokksbólkamál ella tilfíkt mál, loyvi eg mær at biða tykkum at lýsa mær hesum:

Eg havi ikki ætlað mær, og geri tað heldur ikki við hesum, at leggja meg út í skrivningna um nýggja rúsdrekka lóg. Men áftaná at hava lisið tær seinastu ósingargreinar í bløðunum, noyðist eg at skriva nakrar reglur um málið.

Eg var ein av teimum tingmonnum, sum atkvøddi fyrri bæði lógin og fólkaatkvøðun, tá uppskotið var fyrri á tingi í vár.

Málið bleiv viðgjørt púra ópolitiskt, sum náttúrligt og rætt er. Ein 7-mannanevnd av tingmonnum bleiv vald at viðgera málið, og arbeiddi nevndin skjótt og gjørdi eitt megnar arbeiði. Sum vørandi var, so bytti nevndin seg í ein meir hata og mýnilutar. Meirilutauppskotið varð sett fram til 2. viðgerð, og tá stóðan broytt. Hetta er óvanligt, men tað hendist so. Eina mest orsakað av fjárritum frá ymiskum avhaldsfeløgum. Tíverri, tí var hetta ikki hent, so var frá longu í vár øll innflytan av sterkum øli til Føroyar bannað. At hetta bann ikki kom í gildi, kunna vit so takka fráhaldsfeløgum fyrri, av tí at tey við fanatiskari ósing lögdu trýst á tingskapanina.

Órúligt, men veruleiki, at tað er at takka hesari fanatismu, at skipini síðani í vár og enn í dag flyta inn hvørja viku millum 40 og 60 tons — ikki kassar — men tons av tí allarserkasta ólavin inn í landið. Katturp, Vinvlhelmi, og hvat teir annars eita, mugu vera tykkum ógvulga takksamir fyrri, at tit bjargaðu teimum handlini.

Úrslitið kenna vit: Olklubbarn

og svartasola tók seg upp sum ongantið áður, og endaði í ryggisleysum leivnaði, eftir besta utlendska mynstrinum. Lata vit standa til og siga at alt er so æviga deiligt, kemur stóðan at endurtaka seg um og um aftur, um kanska minni opinlyst. Ein og hvør kann keypa alt tað spiritus og øl hann vil í dag. Fæst tað ikki á »lógligan« hátt so ber væl til at fáa fatur í øllum, tú hevur ráð til á »svartasola«, sum florerar sum ongantið áður.

Eg haldi, at nógva av hesi skrivningini imóti nakrari broyting er ógvuliga veruleikafar. Tað tykist mær, sum tit alt ikki kenna til spiritusproblem. Farið út og siggi sjálvi, hvat fryrgongur, og tá vildu tú ótast.

Ein fær ta fatan, at nýggja lógin gevur spiritussíð leyst, og beinleiðs handil verður á hvørjum gotuhorni. Hetta er jú púra ósannheit. Akkurát tvørturímóti ideini. Nú fryrgongur alt púra uttan kontroll og lógarloysi og er endað í kaosi. Meiri pengar millum fólk, verri verður tað. Høvuðsidein við nýggja uppskotið er at fáa tað undir kontroll og stoppa lógloysinum. Men í dag er jú so beinleiðs »lógligur« handil av spiritus, sum hann kann vera. Ikki ein gang yvir disk, men heima í stovni. Tí sendir eitt fjárrit, og 3 dagar seinri er sprútið við hús.

Eg skal loyva mær at seta minin millum nóguldandi lóg og tí nýggju eitt sindur upp:

1. SÓLA AV RÚSDREKKA:

Nú eftir gomlu lóg: Einkarsola er givin fám dónskum gossinum, ring at kontrollera, og øll inniðan av solum fer í privatar lummar.

Nýggja lógin: Einkarsoluna hevur landið, og eftirlitið verður effektivt. Av evi, soluyvirskoti skal munandi fara til upp lýsingararbeiði um vandan við nýtslu av rúsdrekka. Hetta inni ber eisini munandi peningaligan stuðul til fráhaldsfelögin.

Fráhaldsmenn, hvat er gálið við hesari broyting? Sæð frá einum reinum fráhaldssjónarmiði?

la. EKSPEDITIONSTÍÐ

Nú 3 dagar pr. telegram.

Nýtt 2 dagar.

2. KORTINI — SKAMTANIN:

Skamtanin verður tann sama — somu nøgd, men eftir tí nýggju, skal tú sjálvur motta persónliga upp og avheinta tað. Tað nyttar ikki at senda ein annan.

Lánan og misbrúk av kortum heldur uppat.

Kennir tú til, tá tú kemur eftir voruni, fært tú enki, og skal tú eisini prógva, at tú er yvir 20 ár.

Er henda broyting ikki til tað betra? Í dag verður bestilt upp annars manns kort í hópatali.

SKATTURIN:

Her er ein broyting gjørd við tað, at skattavátanin ikki krevst meira. Hetta kemst av, at menn ásamnaðu, at vanlig fólk kunna koma í skattaefirstoðu av orsökum, tey ikki eru harrar yvir, og soleiðs fann ein onga grund til at straffa tey. Fyri hini eru jú pantifútar til.

OLÍÐ:

Sum nú er: Kanst tú bestilla, heilar damparalastir, um tú ert fætur fyrri at gjalda, og

tá prismunurin á vanligum øli og tí sterka er lítill og ongin, verður so gott sum einans innflutt »Elefant« og tilíkt. Ongan tíð ov sterkt — meira valuta fær tú fyrri pengarnar. Tað ber heldur ikki til at bestilla eina ella tveir flaskur av øli. Nei, um tú ikki keypir í kassavis, fær tú onki.

Nýtt: Innflytan og seljan av sterkum øli til Føroyar verður bannað totalt.

Fráhaldsfólk, hvat er gálið við hesari broyting?

Í dag: fæst ølið einans úr útlandinum.

Nýtt: Hvat er gálið um Einar Waag og Restorff fáa loyvi at bryggja vanligt øl?

Líknar tað nokrum at vit innflyta umleið 4 milj. flaskur av øli — mesti parturin vatn — árliga. Ongin nýtt heldur at gráta yvir um Carlsberg, Tuborg ella Kattrup fer fallit fyrri tað. Tað er tað ongin vandi fyrri.

OLKLUBBARNIR:

Klubbarn hava altíð verið í Føroyum. Allar tær hundrovis av sterkum olflöskum sum ungdomurin í Havn eitt danskvöld slongir frá sær í havnargøtum, munnu neyvan koma úr »Mimirella« »Kagganum«. Munnu ikki so gott sum allar verða seldar svartar?

Kemur nýggja lógin í gildi, og innflytan av sterkum øli bannað og loyvt at selja vanligt øl í staðin, detta »Klubbarnir« sum »olklubbarn« burtur av ser sjálvum.

Eg skal viðganga, at nógva fólk eru limir í teim ymiskum klubbunum netup fyrri altíð at kunna fáa sær ein »góðan øl«. Men góðu menn, broyð lógin, so sterkt øl verður bannað, og tú kanst fáa høvi til at